

Niels Juul Arge, útvarpsstjóri:

Vit umboða lurtarnar

Í samband við at dráttur nummar 500 verður drigin í V4-spælinum í Útvarpinum í kvöld, hevur Sosialurin havt samrøðu við Niels Juul Arge, stjóra í Útvarpinum.

Hann sigur frá hvussu V4-spælið varð til, og hvønn týðning tað hevur havt fyri stovnin á tí búskaparliga økinum.

Niels Juul Arge nemur eisini við onnur mál, sum hava við sambandið millum útvarpið og lurtarnar at gera.

Hann sigur m.a., at Útvarpið er málagn feroyinga, og at starvsfólkið á stovninum bert kennir seg bundnan av at varðveita mál ið eru til gagns fyri lurtarnar.

— Hetta er aðalmál okkara, sigur Niels Juul Arge

Niels Juul Arge: — Sjónvarpið er ein avbjóðing fyri Útvarpið á tann hátt, at lurtarnir sýnast rötleysir av ollum tí útlendska tilfarinum sum verður sent inn í stovurnar kring landið.

Hetta hevur fort við sær, at fólk hava sýnt okkum, at vit hava ein torv at nokta við at gera so nógvar feroyskar sendingar sum gjørligt. M.a. stóra luttøkan í ritkappingini, sum Útvarpið skipaði fyri, er tekin um, at ahugin fyri útvarpinum er vaksandi.

Í kvöld verður dráttur nummar 500 drigin í V4-spælinum í Útvarpinum.

Hetta spælið sum byrjaði í 1969 varð ætlað sum eitt iskoyti hjá Útvarpinum, sum hevði so tronglig kor, at okkurt noyddist at verða gjørt fyri at skaffa pengar.

Tá politikarnir ikki vildu jatta pening til stovnin, royndi útvarpsmanningin at ganga aðrar leiðir.

Í dag er støðan tann, at Útvarpið av hesum pengum hevur bygt nýggjan stovn, sum er nútíðarhóskandi og væl skipaður eftir endamálinum, at veita feroyingum tíðindi og aðrar sendingar, sum eitt nútíðarsamfelag ikki kann vera fyri uttan.

Troystarloysi

Hvussu var V4-spælið til?

— Átlanin at gera okkurt nýtt innan undirhald fyri lurtarnar birtist seinast í 60unum. Fyrst varð hugsað um bingo spæl, sum tá eins og í dag, hevði stóran áhuga millum fólk, sigur Niels Juul Arge.

— Orsøkin til at fremja

slíkar sendingar kom einamest av, at eingir pengar vóru tøkir til útvarpsarbeiðið. Vit kendu tað so troystarleyst at hava eitt so ófullgjørt amboð at arbeiða við, sum Útvarpið tá var.

Hetta var tá einasti fjølmiðil sum rakk kring Føroya land, og vit kendu tað sum eina stóra ábyrgd at fáa Útvarpið starvsligt so væl háttað sum gjørligt.

Endamálið við Útvarpinum var eisini at varðveita mál og mentan, og tí áttu vit at ganga á odda í royndini, at gera so nógvar feroyskar sendingar sum gjørligt.

— Tað kravdi eins og eitt sindur meira av umstøðunum enn tað pakkhúsið á Bryggjubakka, har vit høvdu til húsa, sum var bygt í 1930. Hóast vit royndu alt vit vóru mentir fyri at fáa politikarnir at skilja trongstøðuna hjá Útvarpinum, so góvu teir okkum ikki gætur. Politikarnir hava ongantíð skilt uppgávuna hjá okkum og hava enn minni gjørt sær nakran ómak at seta seg inn í hesar spurningar. —

Kanska gav hetta ikki eins nógvar atkvøður, sum onnur átrókandi mál.

Gamblarar

— Vit vita av royndum, at feroyingurin hevur áhuga fyri spæl av einum hvørjum slag. Teir eru »gamblarar« burturav, so eitt hvørt sum hevði við spæl at gera fór at rigga best, hildu vit.

Vit gjørdur kanningar at skipa fyri bingo spæli, har fólk kundu sita heima og spæla, meðan útvarpið sendi tøluni út.

Siðan var átlanin, at fólk skuldu ringja til Útvarpið, tá tey høvdu bingo. Hetta riggaði ikki, tí telefonnetið í hesum tíðarskeiði ikki var útbyggt, so fólk fóru ikki at hava møguleika at koma í samband við okkum.

Siðan varð V4-spælið til, sum er gjørt serliga til okkara viðurskipti millum Útvarpið og lurtarnar.

V4 stendur fyri »vinn fyra tøl«. Í øðrum londum verður hetta eisini nýtt, eitt nú undir heitinum Lykke Lotto.

Vit fóru síðan undir at

rokna út, hvussu nógv fólk væntandi fóru at luttaka í V4-spælinum, hvussu nógv tøl skuldu vera og hvussu nógv tøl skuldu dragast hvørja ferð. Tølin vóru skipað frá eitt til 100 og 16 tøl skuldu dragast hvørja ferð.

— Aðrenn vit fóru undir hesa sending, skrivaðu vit til Landsstýrið og Løgting um loyvi at fara undir spælið. Vit fingi jáltsli beinanvegin. Grundin var helst tann, at politikarnir ikki væntaðu, at fólk fóru at taka undir við hesum sendingum.

Hetta kundi lætta um búskaparliga trýstið?

— Politikarnir sóu helst Útvarpið sum eitt »neyðugt brek«, sum var komið fyri at vera. Teir hava ongantíð lagt í at stuðla okkum ella gjørt nakað stórvegis fyri, at hesin stovnur skuldi mennast og víðka um sendingarnar.

Út millum fólk

Vit høvdu eisini havt í huga, at V4-spælið skuldi mynda seg soleiðis, at vit

skuldu fara út á bygdirnar at gera sendingar.

Hetta var ein kærkomin møguleiki at vitja og fáa samband við fólk, sum vit umboðaðu.

Fólk tóku eisini sera væl móti okkum, og Útvarpið gjørdist avgjørt meira veruligt fyri einstaka lurtaran, tá hann á henda hátt var við í sendingunum, sum ein partur av okkum.

Hvussu nógv hevur V4-spælið givið í pengum?

— Umframt at knýta lurtarnar nærri at stovninum, so hevur tað havt týðning fyri okkum, at fólk hava luttikið í so stóran mun. Eitt av úrslitunum í so máta hevur verið, at vit nú hava bygt nýggju útvarpshúsin.

Landskassin fingið 1,1 mill. krónur

Tilsamans 19,8 mill. krónur eru komnar inn. Av hesum hevur Útvarpið fingið 11 mill. krónur, sum eru farnar til bygging. Harnæst hevur vinningurin verið 6,8 mill. krónur til lurtarnar, og landskassin hevur fingið 1,1 mill. krónur inn í

skatti, umframt at Postverkið hevur fingið stórar upphæddir.

Siðan byrjanini í 1969 hevur umsitingin av spælinum kosta 900.000 krónur.

Av tí peningaligu iløguni, sum kom Útvarpinum til góðar, so hevur eisini verið møgult at gera aðrar sendingar á Bryggjubakka, sum vóru figgjaðar av rentunum av innistandandi peninginum. Kortini eru ikki beinleiðis fólk sett í starv av hesum áðum, men vit fingi her møguleikar at bota um sendiviðurskiptini.

— Lat meg siga, at útvarpsgjaldið, saman við rentunum hevur havt týðning, tá tað hevur staðið á í løtum.

Tó at V4-spælið hevur verið í vetrarhálvuni frá 1969 og fram til í dag, so hevur ikki staðið á at fáa fólk at luttaka í hesum spæli, sigur Niels Juul Arge.

— Tá nýggja útvarpshúsið varð tikið í nýtslu í februar 1982, og stovnurin samstundis fyllti 25 ár, var savnaði vinningurin hetta kvøldið 285.000